

Nr 53.

Ankom till riksdagens kansli den 6 maj 1915 kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande å ordinarie stat av statens veterinärbakteriologiska anstalt m. m. ävensom tvenne i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 26 mars 1915 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 104, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att

dels godkänna det i nämnda protokoll framlagda förslaget till ordinarie stat för statens veterinärbakteriologiska anstalt, att tillämpas från och med år 1916, ävensom de villkor och bestämmelser, som enligt protokollet föreslagits för åtnjutande av de i samma stat för ordinarie befattningar upptagna avlöningsförmåner;

dels ock, vid bifall härtill, å ordinarie stat under riksstatens nionde huvudtitel uppföra ett anslag till nämnda anstalt till belopp av 42,700 kronor.

1908 års riksdag biföll ett av Kungl. Maj:t då framställt förslag om inrättande av en veterinärbakteriologisk anstalt och godkände därvid stat för densamma slutande på en summa av 21,320 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 10 saml. 29 häft. (Nr 53.)

Det avsedda provisoriska anordnandet av anstalten inom veterinärinstitutets lokaler vid Karlavägen kom emellertid icke till stånd. Först från ingången av år 1911 kunde föreståndare för anstalten tillsättas och först från den 1 november samma år kan anstalten anses hava varit i full verksamhet. Den var redan då inrymd i de nya lokalerna inom veterinärinstitutets nybyggnader.

Jämlikt riksdagens förklaranden blev den stat, som för år 1909 godkäfts för anstalten, gällande även för år 1910, ehuru den då icke kom att tillämpas, samt för åren 1911 och 1912.

Sedermera har, med hänsyn till anstaltens alltjämt utvidgade verksamhet, det ursprungligen för år 1909 beräknade årsanslaget, 21,320 kronor, måst av riksdagen för vart och ett av åren 1913, 1914 och 1915 höjas, så att detsamma för sistnämnda år är bestämt till 38,520 kronor.

Till grund för bestämmandet av sistnämnda anslagsbelopp låg följande av departementschefen den 14 januari 1914 framlagda förslag till stat för anstalten för år 1915:

arvode till föreståndaren	kronor	7,250
» » laboratorn	»	4,000
» » assistenten	»	3,000
till tillfälliga biträden och vikariatsersättningar m. m.....	»	4,200
arvode till en vaktmästare	»	1,470
till beredning av tuberkulin och sera samt nyanskaffning och ombyte av djur ävensom till instrument, förbrukningsartiklar, reagentier, emballage, böcker och tidskrifter, skrivmaterialier, telefon m. m.....	»	14,000
» belysning, bränsle, gas, vatten, renhållning m. m. ...	»	3,500
» fraktkostnad för insända prov, misstänkta för tuberkulos m. m.....	»	1,100
	<hr/>	
	Summa kronor	38,520

Det nu föreliggande förslaget innebär, att anstalten skulle från och med år 1916 uppföras å ordinarie stat. Den nya staten har följande utseende:

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts-till-lägg.	Summa.	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1 föreståndare	5,000	2,500	—	7,500	{ Efter fem år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 laborator	2,400	1,600	—	4,000	{ Efter fem år kan lönen höjas med 500 kronor och efter tio år med ytterligare 500 kronor.
1 assistent, arvode	—	—	—	3,000	{ Efter fem år kan arvodet höjas med 400 kronor.
1 kvinnligt biträde	700	350	150	1,200	{ Efter fem år kan lönen höjas med 200 kronor och efter tio år med ytterligare 200 kronor.
1 d:o d:o	700	350	150	1,200	
1 vaktmästare	900	450	150	1,500	{ Efter fem år kan lönen höjas med 100 kronor.
Till tillfälliga biträden och vikariatsersättningar	—	—	—	3,500	
Till belysning, bränsle, gas, vatten, renhållning m. m.	—	—	—	3,500	
Till fraktkostnad för insända prov, misstänkta för tuberkulos, m. m....	—	—	—	1,300	
Till beredning av tuberkulin och sera samt nyanskaffning och ombyte av djur ävensom till instrument, förbrukningsartiklar, reagentier, emballage, böcker och tidskrifter, skrivmaterialier, telefon m. m., <i>reservationsanslag</i>	—	—	—	16,000	
Summa	—	—	—	42,700	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad jämte bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej utgå till honom ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

För åtnjutande av de i denna stat för ordinarie befattningar upptagna avlöningsförmåner har departementschefen i överensstämmelse med löneregleringskommittén föreslagit följande villkor och bestämmelser, nämligen:

att innehavare av ordinarie befattning vid statens veterinärbakteriologiska anstalt skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgörings-skyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation av anstalten eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, ävensom därest anstaltens ställning

så förändras, att densamma ej längre kan anses såsom självständig institution, eller därest vissa ifrågavarande institution tillhörande göromål överflyttas till annan institution, vara pliktig att, med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de göromål, som anförtros honom, eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra inom den institution, till vilken göromålen överlämnas;

att med ordinarie befattning vid ifrågavarande anstalt icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid anstalten ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroy eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår föreståndaren, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan befattning vid anstalten, medicinalstyrelsen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid anstalten, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas;

att innehavare av ordinarie befattning vid anstalten icke äger att utan medgivande av den myndighet, varunder anstalten lyder, mot betalning åtaga sig sådana uppdrag åt enskilda, som falla inom anstaltens verksamhetsområde, eller utöva annan enskild veterinärpraktik;

att laboratorn vid anstalten skall vara skyldig att tills vidare och intill dess annorledes må varda i vederbörlig ordning bestämt bestrida jämväl undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningens innehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, där sådant förekommer, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att avlöning ej må utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller tagen i häkte, den del av hans avlöning, som icke prövas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej prövas skäligt låta honom uppbära något därav;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för ämbetsresor eller för beredande av semester, befattningshavare av lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning vid anstalten, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår; ägande han därvid att, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta vid sjukdomsförfall de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar men eljest däremot svarande belopp;

att i fråga om i staten medgiven förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och

för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor;

under iakttagande vad var och en av oförmälda löneförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förrän vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänsteåldern blivit uppnådd; bärande föreståndare, laborator och vaktmästare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya statens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att, därest kvinnligt biträde, som vid den nya statens ikraftträdande är anställt vid ifrågavarande anstalt och befordras till ordinarie biträde vid anstalten från samma tidpunkt, omedelbart före sin befordran mot fast arvode utfört arbete av motsvarande eller jämförlig beskaffenhet därstädes, biträdet må äga att för åtnjutande av löneförhöjning räkna sig till godo den tid, biträdet utfört sådant arbete vid anstalten;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att semester årligen må, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjutas av föreståndaren under en och en halv månad, av laboratorn och de kvinnliga biträdena en var under en månad samt av vaktmästaren under femton dagar;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen ävensom ortstillägg, där sådant förekommer, utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att avgå från tjänsten ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i särskild lag angående civila tjänst innehavares rätt till pension är vid tiden för den nya statens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat;

att den, som tillträder den nya staten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed; samt

att beträffande de i staten upptagna kvinnliga befattningshavare skola i övrigt lända till efter rättelse de föreskrifter, som äro eller kunna varda utfärdade angående allmänna villkor och bestämmelser att gälla för å vissa domstolars, ämbetsverks och myndigheters stater uppförda biträdesbefattningar.

Beträffande utredningen i ärendet i övrigt får utskottet hänvisa till innehållet i förberörda statsrådsprotokoll.

Motioner.

I detta sammanhang har utskottet jämväl till behandling förehått tvenne i anledning av förevarande proposition inom riksdagen väckta motioner, nämligen nr 84 i första kammaren av herr *Pers* samt i andra kammaren nr 222 av herr *Ekerot*, i vilka hemställts, att riksdagen ville för sin del besluta

dels den ändring i de villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i blivande stat för statens veterinärbakteriologiska anstalt upptagna avlöningsförmåner för ordinarie befattningar, som föreslagits uti Kungl. Maj:ts proposition nr 104, att bestämmelsen om skyldighet för laboratorn vid nämnda anstalt att bestrida undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan utginge,

dels att nämnda undervisningsskyldighet skulle åligga professorn i patologisk anatomi vid berörda högskola,

dels ock, såsom följd härav, att från veterinärhögskolans stat skulle avföras en assistent vid patologisk-anatomiska och bakteriologiska avdelningarna med arvode av 2,500 kronor, samt att i stället skulle å

nämnda stat uppföras en laborator vid berörda avdelningar med arvode av 4,000 kronor.

Till stöd härför har anförts av herr Pers:

»I nådig proposition, nr 104, har Kungl. Maj:t framlagt förslag, att statens veterinärbakteriologiska anstalt skulle uppföras på ordinarie stat i enlighet med de närmare bestämmelser, som propositionen innehåller. Bland dessa återfinnes bestämmelsen om, att laboratorn vid veterinärbakteriologiska anstalten fortfarande skulle uppehålla undervisningsskyldigheten i bakteriologi vid veterinärhögskolan. Denna detalj i organisationen var föremål för förra årets första riksdags särskilda uppmärksamhet. På förslag av jordbruksutskottet i anledning av motion av herr Ekerot uttalade riksdagen härutinnan den meningen, att denna undervisningsskyldighet borde överflyttas till professuren i patologisk anatomi vid veterinärhögskolan. »En dylik anordning skulle med hänsyn till de båda ifrågavarande ämnenas nära inbördes samband bliva till verklig fördel för undervisningen samt jämväl ur andra synpunkter befinnas lämplig.» Ehuru väl riksdagen till fullo instämde med motionens syftemål, yttrade riksdagen, kunde förändringen emellertid ej omedelbart genomföras, då riksdagen ej kände, om det kunde ske utan ökade kostnader. Emellertid borde det tillses, att den blivande innehavaren av professuren i patologisk anatomi även vore kompetent att undervisa i bakteriologi. Staten upptog också »1 professor i patologisk anatomi (och bakteriologi)». Löneregleringskommittén har sedan behandlat denna fråga uti sitt betänkande angående statens veterinärbakteriologiska anstalts uppförande å ordinarie stat m. m. Kommittén har stannat vid att förordna en fortsättning tills vidare av den nuvarande ordningen med undervisningen i bakteriologi åliggande laboratorn vid bakteriologiska anstalten. Från denna uppfattning ha två av kommitténs ledamöter, undertecknad Pers och hovrättsrådet Stenström, varit skiljaktiga, i det de ansett, att riksdagen borde vidbliva den uppfattning, som uttalades av 1914 års förra riksdag, helst som kostnaden i avlöningshänseende kunde stanna vid en löneförhöjning åt en befattningshavare vid veterinärhögskolan av allenast 1,500 kronor. Chefen för jordbruksdepartementet har emellertid delat kommittémajoritetens uppfattning, som också fått sitt uttryck i den kungl. propositionen.

De skäl, som föranleda mig att anse, att ett skiljande av undervisningsskyldigheten från veterinärbakteriologiska anstalten bör äga rum, äro utförligt angivna i den ovannämnda reservationen, som återfinnes i löneregleringskommitténs betänkande, nr XLV sid. 144—163. Jag anser mig ej böra upprepa dem utan hänvisar till betänkandet. I största

korthet vill jag dock beröra några synpunkter, som äro särskilt framträdande.

De två institutioner, som det här är fråga om, veterinärhögskolan och veterinärbakteriologiska anstalten, ha visserligen det gemensamt, att deras uppgift är att gagna husdjursskötseln inom landet. Men deras verksamhetsområde är av olika natur. Den förra är en undervisningsanstalt, den senare en efter vetenskapliga metoder praktiskt arbetande anstalt närmast för bekämpande av de smittosamma kreaturssjukdomarna. Den förra har att meddela de unge män, som ägna sig åt veterinärläkarens bana, den kunskap och de färdigheter, som de behöva därför. Den senare har att stå myndigheter och enskilda bi med råd och dåd vid utbrytande epidemier bland husdjuren m. m. Utan att det vetenskapliga arbetet på laboratoriet får försummas, måste den alltid stå i beredskapsställning att rycka ut i fältet. Veterinärhögskolans verksamhet är däremot av en lugnare och jämnare natur. Det band, som är lagt på veterinärbakteriologiska anstalten därigenom, att en dess tjänare är skyldig att bestrida en av veterinärhögskolan till omfång och även i andra avseenden bestämd undervisning därstädes, har visat sig olägligt och betraktas av alla vederbörande som ett provisorium.

Härmed beröres frågans kärnpunkt. Denna provisoriska anordning bör ej bibehållas längre än nödigt är. Nu torde rätta tiden vara inne att träffa en definitiv och fullt tillfredsställande anordning. Professuren i patologisk anatomi vid veterinärhögskolan är ledig och skall just besättas. Därigenom beredes tillfälle att till dess innehavare utse en person med kvalifikationer även för undervisningen i bakteriologi, och han får genast från sitt tillträde av ämbetet utöva båda undervisningsgrenarna och sålunda hålla sig i kontakt med utvecklingen i sina båda ämnen. Bakteriologien kommer därigenom att stå i organiskt samband med den patologiska anatomen och likaså med hela den undervisning, som bibringas de studerande vid högskolan. I fråga om den bakteriologiska anstalten må blott erinras om det kända sakförhållandet, att landet just nu är inne i en period av svåra farsoter bland husdjuren och att de rörliga förhållanden på boskapsmarknaden, som med all sannolikhet bliva utmärkande för de närmaste åren, komma att verka därhän, att stora anspråk bliva ställda på den veterinärbakteriologiska anstaltens verksamhet. En anordning, varigenom anstaltens andre man komme att friställas från det två herrars tjänande, vari han nu står, så att han i stället kunde samla sig att helt tjäna de viktiga uppgifter, som de stigande anspråken på anstalten komma att göra allt betydelsefullare, vore därför förvisso välbetänkt.

En fortsättning av provisoriet skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag

göras acceptabelt bland annat därigenom, att professorn i patologisk anatomi skulle tillförbindas undervisningsskyldighet i bakteriologi, så att denna när som helst kunde överflyttas på honom. Ja, om provisoriet löstes inom en kort tid, så skulle väl denna anordning icke medföra väsentligare olägenhet. Men ju längre lösningen dröjer, desto kraftigare framträder utom andra nackdelar av ifrågavarande provisoriska anordning även sannolikheten för att mannen icke längre har önskvärd realkompetens för undervisningsgrenen bakteriologi. Å ena sidan står vetenskapen beträffande detta ämne i utveckling och å den andra förlorar professorn i fråga sina en gång ägda insikter, då han ej genom utövande verksamhet, d. v. s. undervisning på området, bibehåller och utvecklar vad han en gång ägt av insikter i ämnet. Redan nu göres det gällande, att de båda vetenskapsgrenar, patologisk anatomi och bakteriologi, fordra var sin professur, och detta argument skulle vid en sådan anordning, som den i propositionen föreslagna, framträda med än större fog.

En stor betänklighet mot en sådan anordning torde möta däri, att den skulle bli en medverkande orsak till en förlängning av studietiden vid högskolan.

Icke mindre betänklig är en fortsättning av det nuvarande tillståndet på den bakteriologiska anstalten. För min del har jag den bestämda uppfattningen, att det är av nöden, att en anordning träffas, så att anstaltens ledande personer, såväl dess föreståndare som hans närmaste man, kunna odelat ägna sig åt sin huvuduppgift. Den ökade årsutgift, varmed dessa fördelar nu skulle vinnas eller skillnaden i lön mellan en assistent och en laborator på patologisk-anatomiska avdelningen vid veterinärhögskolan, förefaller att vara mycket obetydlig i jämförelse med de fördelar, som skulle vinnas i flera avseenden, ej minst för landets kreatursskötsel.

Beträffande de i den kungl. propositionen uttryckta farhågorna för krav på nybyggnader, föranledda av de två institutionernas särskiljande, så äro dessa uppenbarligen ej så nära för handen, att de kunna ha något att göra med det nuvarande »världspolitiska läget». I varje händelse bör man kunna förutsätta, att vederbörande myndigheter hålla hand däröver, att anspråk på nybyggnad ej framkomma förr än de nuvarande lokalerna vid högskolan äro fullt utnyttjade. Alla äro ense om, att de äro tillräckliga för det här ifrågasatta särskiljandet av undervisningen från anstalten för de närmaste åren. Anspråken på lokalutvidgning komma väl att stå i det närmaste beroende av de tjänster den veterinär-bakteriologiska anstalten kan göra kreatursskötseln i upp-

giften att bekämpa kreaturssjukdomarna. Skulle dessa tjänster bli av den beskaffenhet, att ett ökat arbete för anstalten skulle föranleda behov av utvidgade lokaler, så förefaller detta att vara något, som riksdagen ej borde motse med allt för stor motvilja.

Med hänvisning till vad jag anfört, får jag hemställa, att riksdagen ville för sin del besluta — — —.»;

samt av herr Ekerot:

»I nådiga propositionen nr 104 till innevarande riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit, att statens veterinärbakteriologiska anstalt skulle uppföras på ordinarie stat i enlighet med de närmare bestämmelser, som propositionen innehåller. Bland dessa återfinnes bestämmelsen om, »att laboratorn vid anstalten skall vara skyldig att tills vidare och intill dess annorledes må varda i vederbörlig ordning bestämt bestrida jämväl undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan». Denna för veterinärbakteriologiska anstalten betydelsefulla detalj var föremål för förra årets första riksdags särskilda uppmärksamhet. På förslag av jordbruksutskottet i anledning av en inom andra kammaren av undertecknad väckt motion uttalade riksdagen härutinnan den meningen, att denna undervisningsskyldighet borde överflyttas till professuren i patologisk anatomi vid veterinärhögskolan. »En dylik anordning skulle med hänsyn till de båda ifrågavarande ämnenas nära inbördes samband bliva till verklig fördel för undervisningen samt jämväl ur andra synpunkter finnas lämplig», yttrade riksdagen. Ehuru riksdagen tillfullo instämde med motionens syftemål kunde förändringen emellertid ej omedelbart genomföras, då riksdagen ej kände, om det kunde ske utan ökade kostnader. Emellertid borde det tillses, att den blivande innehavaren av professuren i patologisk anatomi även vore kompetent att undervisa i bakteriologi. Staten upptog också »1 professor i patologisk anatomi (och bakteriologi)».

Såsom departementschefen framhåller i den föreliggande kungl. propositionen har frågan om lämpligaste sättet att ordna undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan varit föremål för vitt skilda meningar. »Det är uppenbart», säger departementschefen, »att bägge de ifrågasatta sätten för ordnandet av denna fråga — endera bibehållandet av det nuvarande systemet eller ock laboratorns befriande från sagda undervisningsskyldighet, vilken i stället skulle åläggas befattningshavare vid högskolan — innebära fördelar i olika hänseenden. Dessa fördelar torde vid det nuvarande systemet huvudsakligen komma högskolan till godo, under det att ändringen väsentligt motiverats av anstaltens intressen.» Efter en utförlig motivering, som i det följande skall närmare

beröras, kommer dock departementschefen till det resultatet, att undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan tills vidare bör bestridas av laboratorn vid veterinärbakteriologiska anstalten.

Innan jag upptager departementschefens särskilda motiv till bemötande, anser jag mig böra framhålla, att ändringen även erbjuder fördelar för högskolan. Läraren i bakteriologi får nämligen, om överflyttandet sker, professors kompetens i stället för laborator, och undervisningen störes ej genom laboratorns tjänsteresor eller ombyte av laborator. Vidare kan framhållas att assistenten i patologisk anatomi och bakteriologi får *en* chef i stället för två o. s. v.

De motiv, som synas hava varit bestämmande för departementschefens förslag beträffande anstaltens bibehållande vid undervisningsskyldigheten torde kunna sammanfattas i följande punkter:

1. Det nuvarande systemet synes icke i någon avsevärd grad hava verkat hämmande på anstaltens verksamhet, enär laboratorns undervisningsskyldighet icke är av så stor omfattning, att den bör kunna i större grad inkräkta på hans arbete vid anstalten.

2. Förändringen skulle kunna komma att medföra ökade utgifter för utrustning och nybyggnader, ty vid veterinärhögskolans övertagande av undervisningen i bakteriologi skulle förr eller senare följa, att veterinärbakteriologiska anstaltens nuvarande lokaler måste överlätas till patologisk-anatomiska institutionen, vilket i sin tur skulle medföra nybyggnadsbehov för nämnda anstalt.

3. Omläggningen synes kunna medföra icke obetydliga olägenheter för undervisningen vid högskolan genom försvärad tillgång till de prov å sjukligt förändrade djurdelar m. m., vilka inkomma till anstalten för undersökning och detta även om anstalten förbleve å sin nuvarande plats inom högskolans område.

Beträffande det första skälet, nämligen att det nuvarande systemet icke i någon avsevärd mån verkat hämmande på anstaltens verksamhet, kan tvärtom göras gällande, att detsamma, efter vad anstaltens föreståndare meddelat, verkat i hög grad hämmande på anstaltens verksamhet icke blott genom själva undervisningsskyldigheten utan även på grund av andra förhållanden. Undervisningen kräver även förberedande arbeten, som taga en icke obetydlig del av laboratorns tid i anspråk, tentamina o. s. v. Detta vitsordas även av medicinalstyrelsen, som i yttrande den 1 april 1914 bland annat framhåller den trängande nödvändigheten, sedd från synpunkten av statens veterinärbakteriologiska anstalts intressen och utvecklingsmöjligheter, att laboratorn vid sagda anstalt snarast möjligt befrias från meranämnda, »hans egentliga upp-

gift vid anstalten i hög grad förryckande undervisningsskyldighet». Olägenheterna av den nuvarande uppdelningen av laboratorns arbete å högskolan och anstalten äro för anstaltens verksamhet så besvärande, att föreståndaren t. o. m. anser det fördelaktigare för anstalten, om han själv påtager sig undervisningsskyldigheten vid högskolan, varigenom laboratorn bleve i tillfälle att odelat arbeta för anstalten. Det kan sålunda knappast med fog göras gällande att undervisningsskyldigheten icke i avsevärd grad verkat och verkar hämmande på anstaltens verksamhet. — I detta sammanhang bör icke förbises, att professorn i patologisk anatomi vid högskolan kan övertaga undervisningen i bakteriologi, utan att han därigenom erhåller större arbetsböroda än högskolans övriga professorer.

Överflyttandet av undervisningen behöver icke medföra några ökade utgifter för statsverket beträffande byggnader och utrustning. Den nuvarande patologisk-anatomiska avdelningen har tillräckliga lokaler för undervisning i såväl patologisk anatomi som bakteriologi, vilket även framgår därav, att i de 27 rum, varav denna institution består, undervisningen i bakteriologi även för närvarande bedrives. Någon nybyggnad för denna institution erfordras således ej, *därest man ej vill gå oberättigade krav tillmötes*. Det är emellertid icke osannolikt, att, om överflyttandet av undervisningen fördröjes något eller några år, från veterinärhögskolan framställes krav på en professur i bakteriologi. Genom skapandet av en sådan professur väckes behovet av egen institution, för vilket ändamål veterinärbakteriologiska anstaltens lokaler bli nödvändiga. En nybyggnad för nämnda anstalt blir då nödvändig. Av det sagda torde framgå, att ett överflyttande av undervisningen i stället för att framkalla behov av nya byggnader, som man sökt göra gällande, tvärtom motverkar att nybyggnadsbehovet framkommer förr, än den veterinärbakteriologiska anstalten nått eu sådan utveckling, att dess nuvarande i samma byggnad som patologisk-anatomiska institutionen inrymda lokaler bli för trånga. Då behovet av undervisningens överflyttande gör sig så starkt gällande redan nu och för varje dag blir allt mera trängande, kan just därigenom, att detta krav icke nu tillgodoses, nybyggnadskravet inom kort tvingas fram, vilket näppeligen kan vara riksdagens önskan.

Vad angår de befarade ökade utgifterna för undervisningen kan framhållas, att årsanslaget för undervisningen i bakteriologi, 1,000 kronor, hittills icke åtgått för själva undervisningen. Det har kunnat tagas i anspråk för inköp av så dyrbara apparater som flera mikroskop, mikrofotografiapparat m. m. För jämförelses skull må nämnas, att anslaget

för undervisning i bakteriologi vid den mera omfattande kursen för länsveterinäraspiranter pläгат vara 300 kronor. Vidare kan framhållas, att patologisk-anatomiska avdelningen har termostatrum, vilket kan användas för undervisningen i bakteriologi, oaktat att så icke skett hittills, emedan läraren varit anställd vid anstalten och av denna anledning använt dess termostat. Hästar för serumberedning, dyrbara, stora steriliseringsapparater för tuberkulieframställning, stora centrifuger och liknande apparater, som äro nödvändiga för en anstalt som den veterinärbakteriologiska — icke för undervisningens skull utan för dess verkliga uppgifter — böra naturligtvis icke anskaffas för undervisningen i bakteriologi. De kunna ju också bli demonstrerade på veterinärbakteriologiska anstalten. Vidare bör påpekas, att patologisk-anatomiska avdelningen är utrustad med nödiga stallbyggnader, som äro av ungefär samma storlek som de för veterinärbakteriologiska anstalten upplättna.

Vad slutligen beträffar att undervisningens överflyttande skulle medföra olägenheter för undervisningen genom försvärad tillgång till de prov å sjukligt förändrade djurdelar m. m., vilka inkomma till anstalten för undersökning, tillåter jag mig framhålla, att direktionen för veterinärhögskolan i skrivelse av den 3 april 1913 förklarar, att det ej behöfve befaras några svårigheter för den blivande professorn i patologisk anatomi och bakteriologi att för sin undervisning draga fördel av det undervisningsmaterial, som kunde erhållas från veterinärbakteriologiska anstalten. Vidare tillåter jag mig framhålla, att uti årsberättelsen från veterinärhögskolan omnämnas, att det icke endast är den bakteriologiska avdelningen, som hittills mottagit material från anstalten, utan den patologisk-anatomiska avdelningen har även mottagit material i stor utsträckning, och när lämpligt sådant funnits, har det allt efter beskaffenheten lämnats till anatomiska, kemiska, medicinska, t. o. m. kirurgiska avdelningarna vid högskolan. Överlämnandet av undervisningsmaterial har således icke hittills varit beroende av om vederbörande lärare varit anställd vid anstalten eller icke. Material för bakteriologiundervisningen behöves förnämligast under den enda månad, då de 16 timmars-övnin-garna i bakteriologi hållas. Överlämnandet av material till bakteriologiska avdelningen är därför alldeles icke av så stor betydelse för undervisningen vid veterinärhögskolan som överlämnandet av material till den patologisk-anatomiska avdelningen, och inga anmärkningar ha gjorts, att anstalten icke stått den senare till tjänst när den kunnat. Tvärtom finnes såsom förut framhållits i årsberättelsen erkännande från veterinärhögskolan att så skett.

Med vad som i det föregående anförts vågar jag hoppas, att de

i den kungl. propositionen såsom avgörande ansedda skälen blivit fullt bemötta. Departementschefen uttalar själv, vilket jag anser mig böra framhålla, att även principiellt taget skulle det vara mest tilltalande, att vardera institutionen finge arbeta oberoende av den andra. Det bör icke förglömmas, att ett tillfälle som det nuvarande att avlyfta undervisningsskyldigheten från den av ett allt mera omfattande arbete tyngda anstalten svårligen torde återkomma, då båda de befattningar, varom här är fråga, professuren i patologisk anatomi (och bakteriologi) vid veterinärhögskolan samt laboratorsbefattningen vid veterinärbakteriologiska anstalten nu äro vakanta.

Beträffande förslaget att i samband med överflyttandet av undervisningen i bakteriologi från veterinärbakteriologiska anstalten till professorn i patologisk anatomi förändra assistentbefattningen vid patologisk-anatomiska avdelningen till en laboratorsbefattning har denna förändring föreslagits av professor Lundgren i hans reservation till lärarekollegiets yttrande den 29 april 1914. Detta förslag har tillstyrkts av reservanterna i veterinärhögskolans direktion, av medicinalstyrelsen och av reservanterna i löneregleringskommittén. Även om denna förändring icke är nödvändig på grund av att undervisningen i bakteriologi överflyttats till nämnda avdelning, synes den dock böra äga rum i samband därmed. För denna förändring kräves ett ökat anslag av 1,500 kronor, men härigenom blir undervisningen för en lång tid framåt ordnad vid veterinärhögskolan, och veterinärbakteriologiska anstaltens arbetskrafter kunna helt tagas i anspråk för sina egentliga uppgifter, varigenom för båda institutionerna behovet av nya tjänster för en längre tid framåt torde vara fyllt.

Med hänvisning till vad jag anfört får jag hemställa — — —.»

Utskottet.

Genom den i ärendet förebragta utredningen har utskottet blivit övertygat om att statens veterinärbakteriologiska anstalt nu lämpligen bör uppföras å ordinarie stat, varför utskottet tillstyrker förslaget härom.

Vad härefter angår sättet för ordnandet av undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan, vilken undervisning för närvarande bestrides av den vid ifrågavarande anstalt anställde laboratorn, hava, såsom av statsrådsprotokollet framgår, två särskilda meningar gjort sig gällande. Enligt den ena skulle det nuvarande systemet bibehållas och enligt den andra borde nämnde laborator befrias från sagda undervisning, som i stället skulle överflyttas på professorn i patologisk anatomi vid högskolan. Den förra åsikten, som kommit till uttryck i det nu

föreliggande förslaget, har även omfattats av veterinärinstitutets lärarkollegium och löneregreringskommitténs majoritet samt den senare av direktionen för veterinärinstitutet och medicinalstyrelsen jämte två reservanter i löneregreringskommittén.

Vid avgörandet vilkendera av dessa två vägar skulle medföra den ur olika synpunkter fördelaktigaste lösningen av förevarande fråga har utskottet icke kunnat undgå att finna, det giltigare skäl tala för ett upphävande än för ett bibehållande av den nuvarande anordningen med undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan. Till stöd för denna mening anser sig utskottet först böra framhålla de olägenheter, som redan yppat sig för veterinärbakteriologiska anstalten genom berörda anordning och vilka med anstaltens utveckling och alltmera ökade arbetsuppgifter otvivelaktigt komma att i framtiden i än högre grad framträda. Det torde väl icke heller kunna bestridas, att i organisatoriskt hänseende det lämpligaste vore, att veterinärhögskolan och omförmälda anstalt finge utan intrång från någondera sidan disponera över sina arbetskrafter. Med hänsyn till vikten för eleverna vid veterinärhögskolan att erhålla den bästa möjliga undervisningen i ifrågasvarande ämne torde ock anförtroendet av densamma åt en professor vara att föredraga icke minst av den anledningen att denne icke behöver bliva i någon nämnvärd grad hindrad i sin verksamhet av sådana arbetsuppgifter, som åligga en laborator, vartill kommer, att, då en professor ju alltid kan beräknas stanna längre på sin plats än en laborator, det torde kunna påräknas, att undervisningen i ämnet, fränsett den större kompetensen, kommer att genom den nu förordade anordningen bedrivas på ett enhetligare och planmässigare sätt, än man haft rätt påfordra med det hittills tillämpade undervisningssättet. Innehavaren av professuren i patologisk anatomi och bakteriologi synes icke heller genom övertagandet av undervisningen i sistnämnda ämne bliva mera betungad i sin befattning än att han, som ju för undervisningen i patologisk anatomi måste vara i besittning av insikter i dess hjälpetenskap bakteriologin, bör kunna på ett tillfredsställande sätt sköta undervisningen i båda dessa ämnen. Beträffande lokalfrågan har utskottet ävenledes kommit till den uppfattningen, att den patologisk-anatomiska avdelningens lokaler, i vilka undervisningen i bakteriologi hittills bedrivits, för närvarande och tills vidare äro tillräckliga för ändamålet, och det behov av nybyggnad för veterinärbakteriologiska anstalten, som beräknats framdeles uppstå, står enligt utskottets mening icke i direkt samband med den nu ifrågasatta överflyttningen av undervisningen utan torde snarare komma att föranledas av anstaltens

egen ökade verksamhet. I detta sammanhang kan utskottet icke underlåta att framhålla, hurusom — vilket ock av motionärerna påvisats — såväl de patologisk-anatomiska och bakteriologiska avdelningarna som andra avdelningar vid veterinärhögskolan från veterinärbakteriologiska anstalten plägar mottaga undervisningsmaterial. Då således jämväl sådana avdelningar vid högskolan, beträffande vilka något sammanhang i undervisningen mellan densamma och anstalten icke förelegat, erhållit undervisningsmaterial från anstalten, torde det väl icke behöva befaras, att densamma efter överflyttningen av undervisningen i bakteriologi till högskolan skall undandraga sig att framgent ställa dylikt material till högskolans förfogande.

Såsom av motionärerna erinrats, uttalade 1914 års första riksdag i sammanhang med fastställande av stat för veterinärhögskolan, att riksdagen blivit övertygad om, att den nu avsedda överflyttningen skulle med hänsyn till de båda ifrågakvarande ämnenas nära inbördes samband bliva till verklig fördel för undervisningen. Riksdagen förklarade emellertid, att, då den icke hade sig bekant, huruvida en dylik överflyttning läte sig genomföra utan ökade kostnader, riksdagen ansåge sig icke lämpligen kunna i den nya staten omedelbart genomföra förändringen i fråga. Av den i motionerna lämnade utredningen framgår, att nämnda överflyttning skulle medföra en ökad kostnad av allenast 1,500 kronor, föränledd därav att professorn i patologisk anatomi skulle efter övertagandet av undervisningen i bakteriologi till biträde erhålla en laborator med ett arvode av 4,000 kronor i stället för såsom nu en assistent med ett arvode av 2,500 kronor. Med hänsyn till den ringa kostnadsökningen har utskottet funnit den nu föreslagna överflyttningen stå i full överensstämmelse med riksdagens nästlidna år uttalade åsikt i ämnet. På grund härav och då utskottet icke av andra skäl ansett sig böra frångå berörda åsikt, får utskottet biträda motionärernas hemställan i ärendet. Vid bifall härtill erfordras en höjning av det nu utgående anslaget till veterinärhögskolan, 174,600 kronor, med 1,500 kronor till 176,100 kronor, vilket i sin ordning medför en motsvarande ökning av anslaget till veterinärundervisningen.

Beträffande vidare de å statförslaget upptagna befattningshavare och de åt dessa föreslagna avlöningsförmåner har utskottet icke något att erinra. Ej heller har utskottet något att invända mot storleken av övriga å förslaget upptagna anslag. De ifrågasatta villkoren för berörda avlöningsförmånens åtnjutande föranleda allenast den erinran, att, till följd av den förordade omläggningen av undervisningen i bakteriologi vid veterinärhögskolan, bland nämnda villkor bör uteslutas bestämmelsen,

att laboratorn vid anstalten skall vara skyldig att tills vidare bestrida jämväl omförmälda undervisning.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition samt med bifall till herrar Pers' och Ekerots förevarande motioner,

a) godkänna följande stat för statens veterinär-bakteriologiska anstalt att tillämpas från och med år 1916:

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts-till-lägg.	Summa.	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1 föreståndare	5,000	2,500	—	7,500	{ Efter fem år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 laborator	2,400	1,600	—	4,000	{ Efter fem år kan lönen höjas med 500 kronor och efter tio år med ytterligare 500 kronor.
1 assistent, arvode	—	—	—	3,000	{ Efter fem år kan arvodet höjas med 400 kronor.
1 kvinnligt biträde	700	350	150	1,200	{ Efter fem år kan lönen höjas med 200 kronor och efter tio år med ytterligare 200 kronor.
1 d:o d:o	700	350	150	1,200	
1 vaktmästare	900	450	150	1,500	{ Efter fem år kan lönen höjas med 100 kronor.
Till tillfälliga biträden och vikariatsersättningar	—	—	—	3,500	
Till belysning, bränsle, gas, vatten, renhållning m. m.	—	—	—	3,500	
Till fraktkostnad för insända prov, misstänkta för tuberkulos, m. m....	—	—	—	1,300	
Till beredning av tuberkulin och sera samt nyanskaffning och ombyte av djur ävensom till instrument, förbrukningsartiklar, reagentier, emballage, böcker och tidskrifter, skrivmaterialier, telefon m. m., <i>reservationsanslag</i>	—	—	—	16,000	
Summa	—	—	—	42,700	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad jämte bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej utgå till honom ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

b) godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i staten för statens veterinär-bakteriologiska anstalt upptagna avlöningsförmåner, nämligen:

att innehavare av ordinarie befattning vid statens veterinärbakteriologiska anstalt skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation av anstalten eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, ävensom därest anstaltens ställning så förändras, att densamma ej länge kan anses såsom självständig institution, eller därest vissa ifrågavarande institution tillhörande göromål överflyttas till annan institution, vara pliktig att, med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de göromål, som anförtros honom, eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra inom den institution, till vilken göromålen överlämnas;

att med ordinarie befattning vid ifrågavarande anstalt icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid anstalten ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår föreståndaren, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan befattning vid anstalten, medicinalstyrelsen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid anstalten, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas;

att innehavare av ordinarie befattning vid anstalten icke äger att utan medgivande av den myndighet, varunder anstalten lyder, mot betalning åtaga sig sådana uppdrag åt enskilda, som falla inom anstaltens

verksamhetsområde, eller utöva annan enskild veterinärpraktik;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, där sådant förekommer, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att avlöning ej må utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller tagen i häkte, den del av hans avlöning, som icke prövas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej prövas skäligt låta honom uppbära något därav;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för ämbetsresor eller för beredande av semester, befattningshavare av lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning vid anstalten, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår; ägande han därvid att, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta vid sjukdomsförfall de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar men eljest däremot svarande belopp;

att i fråga om i staten medgiven förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad tidpunkten

för första förhöjningen bestämmes att inträda

efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och

för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor;

under iakttagande vad var och en av omnämnda löneförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förrän vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänsteåldern blivit uppnådd; börande föreståndare, laborator och vaktmästare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya statens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen;

att, därest kvinnligt biträde, som vid den nya statens ikraftträdande är anställt vid ifrågavarande anstalt och befordras till ordinarie biträde vid anstalten från samma tidpunkt, omedelbart före sin befordran mot fast arvode utfört arbete av motsvarande eller jämförlig beskaffenhet därstädes, biträdet må äga att för åtnjutande av löneförhöjning räkna sig till goda den tid, biträdet utfört sådant arbete vid anstalten;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att semester årligen må, när sådant kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång, åtnjutas av föreståndaren under en och en halv månad, av laboratorn och de kvinnliga biträdena en var under en månad samt av vaktmästaren under femton dagar;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen ävensom ortstillägg, där sådant förekommer, utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att avgå från tjänsten

ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i särskild lag angående civila tjänst innehavares rätt till pension är vid tiden för den nya statens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat;

att den, som tillträder den nya staten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed; samt

att beträffande de i staten upptagna kvinnliga befattningshavare skola i övrigt lända till efterrättelse de föreskrifter, som äro eller kunna varda utfärdade angående allmänna villkor och bestämmelser att gälla för å vissa domstolars, ämbetsverks och myndigheters stater uppförda biträdesbefattningar;

c) å ordinarie stat under riksstatens nionde huvudtitel uppföra ett anslag till statens veterinärbakteriologiska anstalt till belopp av 42,700 kronor; samt

d) i gällande stat för veterinärhögskolan i stället för den vid patologisk-anatomiska och bakteriologiska avdelningarna upptagne assistenten vid samma avdelning uppföra en laborator med ett arvode av 4,000 kronor och i följd härav höja det under anslagstiteln veterinärundervisningen uppförda anslag till veterinärhögskolan från 174,600 kronor med 1,500 kronor till 176,100 kronor.

Vid bifall härtill kommer det under nionde huvudtiteln upptagna ordinarie anslaget till veterinärundervisningen att ökas från 179,000 kronor med 1,500 kronor till 180,500 kronor.

Stockholm den 6 maj 1915.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.

Närvarande: hrr Persson, Ericsson, Odelberg, Holmquist, Paulson, Hellström, Lindblad, Linders, Åkerlund, Nilsson i Tånga, Öberg, Sjöblom, Ekerot, greve Wachtmeister, Rosén och Lundström.

Reservation

av herrar *Linders* och *Sjöblom*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa om bifall till Kungl. Maj:ts förslag oförändrat.
